

Any
Llull
2015
2016

Dignitat, full Ramon (14)

RAMON LLULL, TEÒLEG

Miquel Àngel Maria
Escriptor

El caràcter profundament original, innovador i radical del pensament de Ramon Llull ha alimentat les especulacions més diverses. *l'Art de Ramon Llull* ha estat estudiat des de múltiples perspectives i, amb major o menor fortuna –a vegades fregant l'esoterisme– se li ha atribuït un caràcter visionari i anticipatiu de disciplines tan variades com les matemàtiques, la física i fins i tot la informàtica.

♦♦ MOLTES D'AQUESTES LECTURES són pertinents, però tot plegat ha tingut tres conseqüències que han afectat la correcta comprensió de l'obra del 'doctor il·luminat' mallorquí: la primera es que ha magnificat i aïllat els aspectes més peculiars del seu pensament, separant-los del conjunt coherent del qual formen part. La segona, molt relacionada amb la primera, ha dut a veure l'obra de Ramon Llull com un edifici intel·lectual, especulatiu, que faria del coneixement un objectiu per ell mateix, quan la finalitat fonamental de tot allò que va fer, pensar i escriure Llull té una raó de ser missionera i apològica, és a dir, orientada a l'acció. La tercera conseqüència ha estat l'enfosquiment del caràcter eminentment

teològic de la seva obra, fins al punt que certa bibliografia lul·liana menysté o considera secundària aquesta dimensió.

Ramon Llull és un home d'acció i un pensador de l'acció, no un especulador teòric. I la seva obra és indissociable de la seva biografia, marcada per unes experiències transbalsadores de caire místic. L'any 1263, quan tenia una trentena d'anys, va viure una experiència de conversió que el va empenyer a abandonar la seva vida anterior, com a cavaller i home de cort, i abocar-se absolutament a l'acció missionera per a la conversió dels infidels –jueus i musulmans–. Els nou o deu anys següents, dedicats a la formació lingüística (estudia àrab) i teològica, culminaran amb el «Llibre de contemplació en Déu», que ja conté de manera esquemàtica i germinal el seu pensament posterior.

L'any 1274, durant una estada al puig de Randa, Llull té una altra il·luminació, una visió que li revela com ha de dur a terme la missió apològica a la qual se sent cridat. Ramon Llull experimenta que és Déu mateix qui li ha infós un mètode sensacional que, degudament desenvolupat i estructurat, li donarà les claus per assolir l'èxit. De tornada a Palma, Ramon Llull es tanca al Monestir de

La Reial i escriu gairebé d'una tirada la seva «Art abreujada d'atrotar veritat». Tota l'obra posterior, enorme i diversa, són variacions sobre els grans temes i els aspectes formals i metodològics d'aquesta primera versió de l'Art.

La base ineludible del sistema lul·lià és l'existència de Déu i el caràcter superior de la fe cristiana enfront de qualsevol altra doctrina i forma de coneixement. Com que el motor de Llull, com hem dit, és l'acció missionera, el seu discurs s'adapta a les circumstàncies o als potencials destinataris de la seva predicació: a vegades dona per descomptada l'existència de Déu, com a supòsit compartit amb els altres dos monoteïsmes –el jueu i el musulmà–, per

dedicar-se a mostrar la rotunda claredat de la fe cristiana. En altres ocasions, Llull fa una passa enrere per demostrar l'existència de Déu mitjançant arguments racionals.

Però, es pot demostrar l'existència de Déu? Depèn del que s'entengui per demostració. Les veritats divines no són per a Ramon Llull tan evidents que puguin ser assolides per la raó en exclusiva: només amb la fe hi podem accedir, de manera que per demostrar l'existència de Déu necessitam la fe. Des de la pers-

pectiva actual, aquest argument sembla una trampa, una coartada. Però no ho és per Ramon Llull: en el seu esquema, que comparteix amb tota la cultura del seu temps, la fe no opera al marge de la raó ni és la seva negació, sinó al contrari: la fe dona a l'intel·lecte unes capacitats, unes possibilitats, que per ell mateix no té; la intel·ligència transfigurada per la fe permet accedir al coneixement de Déu, que és la base i el cim de tot.

♦♦ DES DE LA Lògica INTERNA del sistema lul·lià, tot allò que l'ésser humà pot arribar a conèixer és un anunci i una figuració de la veritat més pregona, que és Déu mateix. I a la inversa: tot allò que la fe ens revela sobre les 'dignitats divines' no podem descobrir en la natura, en totes les criatures i manifestacions materials, que participen de les qualitats del seu Creador i en mostren el rastre. Per açò, Ramon Llull considera que la seva Art és un mètode total de coneixement, apte tant per accedir a la comprensió dels dogmes teològics –la Trinitat, l'Encarnació– com per demostrar la veritat de qualsevol altre coneixement, per petit i humil que sigui.

I, al capdavant, insistim, res d'açò no té per a Ramon Llull cap importància com a pur coneixement, com a satisfacció intel·lectual: el sentit del seu enorme esforç només s'explica, des del dia de la seva llarga existència (va morir als 83 anys!), com una persecució incansable del compliment de la seva missió: la predicació en terres d'infidels per convèncer-los, per mitjà de la paraula i les idees, i moure'ls a la conversió.

El pinar del Polideportivo

■ El antiguo pinar situado junto al Polideportivo de Mahón bien podría ser un ejemplo de la manera de hacer las cosas del tándem Conxa Juanola-Vicenc Tur. No quiero entrar a discutir si era necesario, urgente, si no cabían otras soluciones...pero sí la manera en la que se ha llevado a cabo.

Durante años, dicho espacio, ha sufrido vendavales importantes que habían deteriorado la estabilidad de los pinos, majestuosos y preciosos, por cierto. Durante años se ha tenido que intervenir retirando algunas ramas, modificando alguna porción del terreno, asegurando algún pino, pero la verdad es que hacía tiempo que requería de alguna decisión importante.

Durante el anterior mandato, se estudió la manera de añadir más tierras para aumentar el agarre de las raíces de los pinos, trabajo, que junto a una poda, drástica en algún caso, estudiada y precisa, hubiera dado una oportunidad al pinar. Estamos hablando de más de 25 unidades de pinos adultos, con alturas y copas de más de 20 metros, que como mínimo

merecían la oportunidad de seguir allí. La actuación llevada a cabo este invierno debía ser la última opción. Al añadir más tierra a la zona se habría podido dar solución a la irregular superficie que tenía dicho espacio y que reducía la posibilidad de realizar otras actividades. Se ha desaprovechado una ocasión para la siembra de árboles de gran porte dentro del municipio, en un espacio abierto, en el que no dañan aceras ni asfalto. Por el contrario, se han sembrado especies de tamaño medio o pequeño que como máximo llegarán a 10 metros.

Desde el Partido Popular hubiéramos intentado cualquier solución antes que talar el pinar, aunque debo reconocer que si la decisión final hubiera sido la de talarlo, lo hubiéramos hecho con más transparencia, más rigor y hubiéramos intentado es-

cuchar la opinión de la oposición. La única y gran diferencia hubieran sido las campañas de los partidos llamados de «izquierdas» y, por supuesto, del GOB, que ni se ha pronunciado. Y no exagero. Por 12 ficus en Plaza Bastión que no querían ni vecinos ni comerciantes, después de intentar tratamientos fitosanitarios y drásticas podas para salvarlos, árboles que solo producían molestias (perdón, servían para que cientos de pajarillos vivieran en ellos algunos meses) nos criticaron hasta la saciedad. Ahora, la Sra. Juanola dice que le gusta la opción allí elegida y va a copiarla para la reforma de la calle Sant Josep. (Supongo que con la opinión en contra, por coherencia, del Sr. Tur, que tanto lo criticó, aunque en su corta carrera política ya nos ha demostrado que tiene más bien poca). En aquella ocasión solo faltó alguna manifestación, que sin duda, se hubiera producido si el PP hubiera talado el pinar.

Las diferencias son obvias. Quizás pocos se acuerden ya, pero al pasar esta mañana junto al Polideportivo, el recuerdo del pinar bien se merece este escrito.

El batiburrillo de partidos que

tiene la obligación de gestionar nuestro futuro en Mahón (Partido socialista no sé si obrero ni español, Psm, Esquerra Unida, Esquerra Republicana de Catalunya, Podemos Sí (o no) que es pot, Més (o menys) per Menorca, Equo y algunos más) decidió talar el pinar. No les gustó que preguntáramos el motivo. Nos contestó tarde y con desgana. Criticó la reiteración de preguntas sobre el tema y no quiso escuchar las alternativas que queríamos proponerle.

Es su manera de gobernar. Vender que quieren transparencia y participación pero practican todo lo contrario. Se olvidan, con demasiada facilidad, de los 5.000 votantes que no les han elegido. Deben gobernar para todos, no para los suyos, y da la sensación, casi un año después, de que todavía no lo han aprendido.

Así nos va!

MATEU AINSA
Concejal del PP del Ayuntamiento
• MAHÓN

És hora de donar les gràcies

■ Amb motiu de la concessió del Govern de la Generalitat de Catalunya de la Creu de Sant

Jordi, vull expressar el meu agraïment a les moltíssimes persones que m'han felicitat i a qui no he pogut respondre particularment. Però, sobretot, vull agrair a la meua família que m'hagi donat i em doni tot el suport. Dona, fills, germà, família pròpia i d'adopció han sigut i són el meu baluard. A alguns d'ells, en especial al meu pare, qui fa gairebé quatre dècades que ens va deixar, mai els ho podré agrair prou. Ja sé que res no els compensarà les meves mancances, però, com a mínim, en els moments jolosos vull fer humilment explícit l'agraïment. Vull donar les gràcies també al director per encabir aquesta carta.

GUILLEM LÓPEZ I CASASNOVAS
• BARCELONA

FE DE ERRORES

■ El periodo de puertas abiertas del CP Antoni Juan Alemany de Maó no es solo día 2 de mayo, como se informó por error en la edición de ayer, sino que se podrá visitar el colegio entre los días 2 y 6, con horario de 9 a 13 horas y de 15 a 16.30 horas.